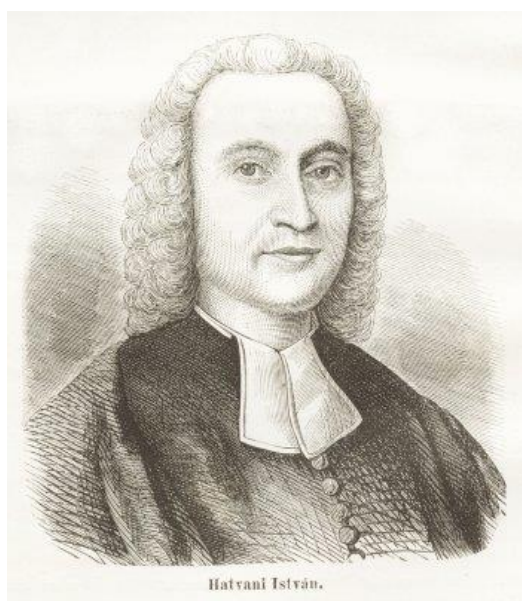

Debreceni Egyetem
Hatvani István Szakkollégium

2018. évi Őszi Tudományos Hallgatói Konferencia

Programfüzet

2018. december 06. (csütörtök)
Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottság (DAB) Székháza
4032 Debrecen, Thomas Mann u. 49.

A Konferencia programja:

2018. december 06. csütörtök

8:30 Megnyitó (Csokonai Terem)

- Prof. Dr. Pintér Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatója
- Pintye Zsolt
a Hatvani István Szakkollégium Hallgatói Önkormányzatának elnöke

9:00 Történettudományi szekció
(Klub Terem)

9:00 Kultúratudományi szekció
(Holló László Terem)

9:00 Természettudományi szekció
(Csokonai Terem)

10:00 Humántudományi szekció
(Csokonai Terem)

9:00 Történettudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Papp Klára – Dr. Szendrei Ákos

Gacsai Dóra (V. Földrajz-Történelem osztatlan tanári): Tendenciák és lehetőségek – Az ókori római rabszolgaság kutatása hazánkban

Témavezető: Dr. Takács Levente

„A személyek jogának főfelosztása az, hogy az emberek vagy szabadok, vagy rabszolgák.” - így kezdődik a Iustinianus császár rendeletére összeállított jogtudományi munka, az Institutiones (1.3.) Csupán ebből a néhány szóból is megállapítható, hogy a rabszolgaság alapvető intézmény volt, a rabszolgák nyilvánvalóan a római társadalom egyik, meghatározó rétegét alkották. E társadalmi réteg a magyar ókortudomány érdeklődését is felkeltette. Mindazonáltal az elmúlt évtizedekben változott, alakult a rabszolgaságról szóló tudományos narratíva. Időben változtak a megközelítései módok, sőt a diskurzus alapjául szolgáló források is. Az előadásom további témája a különböző narratívák bemutatása és összehasonlítása, valamint a jelen és jövő kutatásainak lehetséges újításainak, tendenciának felvonultatása.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

Berecz Gábor (II. Történelem-Latin osztatlan tanári): Életkoradatok egy legio tükrében. A Legio II Adiutrix története

Témavezető: Dr. Szabó Edit

Kutatásaim a császárkor jelentős részében Aquincumban állomásozó Legio II Adiutrix történetére irányulnak. A legio kapcsán minden sírfeliratot összegyűjtöttem, melyekből azóta terjedelmes adatbázist készítettem. Ezen adatbázis felhasználásával igyekszem megválaszolni egyrészt azt, hogy az életkoradatokból következően mennyire lehetett veszélyes legionáriusként a határmenti tartományban szolgálni, másrészt azt, hogy ezen életkoradatok mennyire tekinthetők csupán megbecsült értékeknek.

Ónadi Sándor (III. Történelem BA): Adhemar a keresztes hadjárat előtt

Témavezető: Bárány Attila

Kutatói tevékenységem elsősorban Adhemar, Le Puy püspöke és az első keresztes hadjárat köré összpontosul. Előadásom célja, hogy a források ismertetésével bemutassam Adhemar életét, tevékenységét, mely a legátusi kinevezésig vezetett. Kitérek még továbbá a kinevezéssel járó hatáskörre, valamint későbbi reputációjára is.

Virágh Ágnes (I. Történelem MA): Capuától Cornetóig: magyar hadi vezetők a Nápolyi Királyságban 1348/49-ben

Témavezető: Dr. Bárány Attila

Egy itáliai kútfő, Domenico da Gravina krónikája révén mutatom be azokat a magyar hadi vezetőket, akik 1348-ban és 1349-ben részt vettek Nagy Lajos király nápolyi hadjárat-sorozatában. Előadásom célja megvilágítani az adott periódus magyar vonatkozásait, valamint a krónika további narratív szövegekkel való összevetése által teljesebb képet adni a hadi vezetők alakjáról.

Véber Zoltán (Történelem): Hunyadi János törökellenes politikája Kelet-Európában

Témavezető: Dr. Bárány Attila

A Magyar Királyság és a két román fejedelemség - Havasalföld és Moldva - kapcsolata a késő középkor folyamán folyamatosan változott. Az Oszmán Birodalom, a Magyar és a Lengyel Királyság folyamatosan versengtek ezen fejedelemségek feletti hűbéres viszony kialakításáért.

Előadásomban arra keresem a választ, hogy miként alakult Hunyadi János és a két román fejedelemség viszonya, és ez hogyan befolyásolta a törökellenes politikáját.

Szakács János (I. PhD, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola): Kisnemesi karrierút a középkorban: Kemecei Imre

Témavezető: Dr. Bárány Attila

Előadásomban a Szabolcs megyei Kemecei család egy tagjának az életútját rajzolom meg. A család rövid történetét követően a kisnemesi família egy kiemelkedőnek mondható tagjának a történetét mesélem el. Célom nem kizárólagosan egy nemesi família lineáris történetét felvázolni, hanem annak a szűkebb régióhoz, illetve - Kemecei Imre esetében - az országos eseményekhez való viszonyát vizsgálni.

Molnár Zoltán (III. Ápolás és betegellátás-Mentőtiszt BSc): A Magyar Királyság északi irányú borkereskedelme a 16. században

A 16. századi borkereskedelem kutatásának jelentős problémája a forráshiány. A kora újkori magyar gazdaság egyik alappillére a mezőgazdasági termékek exportja volt. Annak ellenére, hogy az élő állat, az állatbőrök, és a prémek után a legfontosabb kereskedelmi terméknek a bor számított, nagyon kevés forrás maradt ránk a téma kutatását segítve. Előadásomban az 1567-es kassai tiltásjegyzék elemzéséből származó eredményeimet szeretném bemutatni, melyek a téma kutatását képezhetik.

Veres Tünde (III. PhD, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola): A regéci uradalom irányítása a 17. században

Témavezető: Dr. Papp Klára

A 17. századot tekinthetjük az allodiumok, s ezzel együtt a nagybirtokrendszer kiépülésének korszakának. Ez egy hosszú folyamat eredménye volt, amely nem csak gazdasági értelemben jelentett változást egy uradalom életében, hanem egyben magával vonta az igazgatási rendszer szükségzerű megváltoztatását, „korszerűsítését” is. Ez azt jelentette, hogy míg a megelőző évszázadokban a várak uradalmi termelést irányító gazdasági szerepe jelentős volt, addig a 17. századra ez fokozatosan megszűnt és megfigyelhető a katonai és gazdasági irányítás szétválása. Ez a decentralizáció, és a nagybirtokrendszer fokozatos kiterjesztése pedig megkövetelte a tagoltabb, ezáltal szakszerűbb gazdasági apparátust. Előadásomban az vizsgálom, hogy milyen igazgatásbeli változások történtek a regéci uradalomban a Rákóczi család birtoklása alatt, mennyiben volt tagolt a gazdasági irányítás, és kik voltak azok, akik ezen uradalom igazgatásáért felelősek voltak. Újításainak, tendenciáinak felvonultatása.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

Anton Renáta (I. Történelem MA): Szilágysomlyó szerepe a Rákócziak idején
Témavezetők: Dr. Jeney-Tóth Annamária

Szilágysomlyó uradalmát több mint negyven éven keresztül birtokolta a somlyói Báthori házaspár, András (1597?-1631) majd felesége. A vár tulajdonjogát testvérétől Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől 1612-ban András kapta, majd 1631-ben bekövetkezett halála után özvegye, Zakreszka Anna tartotta itt udvartartását egészen 1658-ig. Az előadásomban Szilágysomlyó szerepét vizsgálom, hogy működhetett-e, mint kihelyezett fejedelmi udvar?

Dr. Schrek Katalin (Debreceni Egyetem, Történelmi Intézet): A Kaukázus mint geopolitikai régió a 18-19. században

Az Orosz Birodalom területi expanziójának egyik meghatározó irányvonala a Fekete-tenger térsége volt. Az Oszmán Birodalommal zajló háborúk során az 1770–1790-es években az orosz kormányzat jelentős területeket és hídfőállásokat szerzett a régióban, amelyek Szentpétervár hatalmának megerősödése mellett új területek felé terelte a cári külpolitikát. A Balkán-félsziget és a tengerszorosok ügye mellett Oroszország figyelme az észak- és transzkaukázusi területekre összpontosult. A Fekete-tenger és a Kaszpi-tenger közé ékelődött köztes régió geopolitikai és gazdasági szempontból egyaránt komoly jelentőséggel bírt, miközben biztosította a Közép-Ázsia felé való további terjeszkedés feltételeit. A Kaukázusban való orosz térnyerés azonban a távlati lehetőségek mellett számos probléma forrásává is vált, amely közvetlen hatással voltak az orosz külpolitikai magatartás formálódására. Előadásomban a térség geopolitikai aspektusait szeretném bemutatni elsősorban Oroszország, tágabb értelemben pedig a korabeli nemzetközi kapcsolatok szempontjából.

Végh Loretta Vivien (I. PhD, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola): Egy „unalmas” választás a Horthy-korszakból: Hóman Bálint és Friedrich István harca a székesfehérvári mandátumért

Témavezető: Dr. Kerepeszki Róbert

Az 1931-es országgyűlési választásokon Károlyi Gyula, az akkori külügyminiszter lett képviselő Székesfehérváron. A Károlyi-kormány bukása után Károlyi visszaadta székesfehérvári mandátumát. A város érdeke azt kívánta, hogy a Gömbös-kormány egyik legtekintélyesebb miniszterét, a tudós történész professzort, Hóman Bálintot jelöljék és válasszák meg országgyűlési képviselőnek, aki a város történelmi múltjában, a városban rejlő potenciális lehetőségek kibontására alkalmas politikusnak tűnt. A választási harc nagy erővel folyt. Hóman ellenjelöltje, Friedrich István a város ellenzéki blokkját tömörítette. Az előadásom célja a választás bővebb előzményeinek, eredményeinek és utóéletének ismertetése.

Belicza György (II. PhD, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola): A szociális ellátórendszer működése Miskolcon az 1930-as évek első felében

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

Előadásomban röviden bemutatom a szociális ellátórendszer azon intézményeit, amelyek az 1930-as években Miskolcon leginkább hozzájárultak a lokális szegény réteg életszínvonalának javításához. A különböző levéltári források (lajstromok és jegyzékek), illetve egy korabeli napilap segítségével egy árnyalt kép rajzolható ki az egyes csoportok jövedelmi- és lakásviszonyairól. Továbbá Miskolc városának azon intézkedéseiről, amelyek az érintettek életkörülményeinek javítását célozzák. Előadásomban egy folyamatban lévő kutatás főbb irányvonalait és eredményeit szándékozom bemutatni ezen a konferencián.

Kázmér László (I. Történelem MA): Hangulatjelentés a Don-kanyarból

Témavezető: Dr. Kiss Gábor Ferenc

A II. világháború nagy narratívájában maguk a katonák a szürkesség homályába vesznek. Előadásomban arra törekszem, hogy felfedjem az 1942-ben a keleti frontra vezényelt 10/I tüzérsztály állományát foglalkoztató témákat és azok tendenciáit. Valamint, hogy a parancsnokaik mit láttak a beosztottaik lelkiállapotából és az azokat befolyásoló tényezőkről. A vizsgálat célja az összefüggések feltárása, a besorozott állomány morális állapota és az alegység harcértéke közt.

Kovács Sándor (II. Történelem MA): 1950-53 Hortobágyi kitelepítések - Az ebesi tábor
Témavezetők: Dr. Velkey Ferenc - Dr. Szilágyi Zsolt

1948-1949-től kezdetét veszi Magyarországon a klasszikus sztálinizmus időszaka. Ekkorra Rákosiék minden külső ellenséget "leküzdöttek", az újabb célpontot a belső ellenségek jelentették. Ide tartoztak a déli határsávban élő családok is, akiket a Hortobágy 12 táborába telepítettek ki. Ezekről a családokról és a kitelepítésükről nem volt tudomása a történész szakmának sem, egészen a belügyminisztériumi iratok titkosításának feloldásáig. Előadásom a kitelepítések általános történetével foglalkozik, miközben kitekint az ebesi tábor történetére is.

Bán Gergely Károly (I. PhD, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola): A sokszínű városhierarchia-kutatás

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

Fontos leszögezнем, hogy előadásom során inkább ismeretterjesztő és figyelemfelkeltő jelleg fog dominálni. Csak részben fogom érinteni a kutatási eredményeimet, igyekszem magát a témát közelebb hozni a hallgatósághoz. Hozzávetőleg három éve foglalkozok ezen - a történelmi földrajz szűzséjébe tartozó - kutatási témával. A településhálózat történelmi forrásokon keresztüli vizsgálata nem új keletű dolog. Nemzetközileg leginkább a 70-es években lejátszódó kvantitatív forradalom időszakára tehető az aranykora. Sajnos a hazai történetírás felett úgy múlt el a kvantitatív megközelítések aranykora, hogy az nálunk inkább csak „magányos farkasok” ügye maradt. Olyan nagy, országosan szervezett kollektív kutatásokra, mint a nyugati történetírásokban, és amelyek szükségességét például Fügedi Erik is szorgalmazta, sajnos nem került sor, inkább csak egy-egy „privát” ám annál fontosabb kezdeményezésről beszélhetünk (Beluszky 1966, 1967, -Győri 2005; Kubinyi 1971; Fügedi 1972; Bácskai-Nagy 1984; Granasztói 1989; Gál 1997; Czoch-Sonkoly-Zsinka 1997). Tehát előadásom célja ezen interdiszciplináris kutatási terület részletes bemutatása.

9:00 Kultúratudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Rácz István

Szűcs Maja (III. Néderlandisztika BA): George Pal szerepe a holland animációs filmtörténetben

Témavezető: Dr. Pusztai Gábor

George Pal (1908-1980) többszörös Oscar-díjas magyar animátor, filmrendező és producer neve itthon a legtöbbször számára ismeretlenül cseng, pedig nem csak Hollywoodban, de Európában is jelentős eredményeket ért el a(z) (animációs) filmkészítés terén. Magyarország, Németország, Csehszlovákia és Franciaország után 1934-ben Hollandiában telepedett le, ahol 1939-ig vezette saját filmstúdióját, a Pal Studio-t. Előadásom célja, hogy bemutassam, milyen hatással volt Pal munkássága a holland animációs filmkészítésre, milyen szerepet tölt be Pal és a Pal Studio a holland animációs filmtörténetben.

Lengyel Emese (III. Kommunikáció- és médiatudomány, néprajz részképzés BA): A Die lustige Witwe (1905) 1934-es filmes feldolgozása

Témavezető: Dr. Keszeg Anna

A magyarországi operett-kutatás nem fókuszál kifejezetten arra, hogy felfejtse, milyen lehetőségeink vannak az eredeti operettanyag és a filmes adaptációk struktúrájának összehasonlítására. Éppen ezért előadásomban részletesen bemutatom az „ezüstkori” operett-termelésének sikerdarabját, a Die lustige Witwe (A víg özvegy) alkotást, valamint annak

1934-es amerikai adaptációját, így komplex képet kaphatunk az operett és a filmoperett zsánerek közötti hasonlóságokról és differenciákról, valamint az operettspecifikumok módosulásáról. Feltevésem az, hogy a filmre adaptáláskor a készítők a célországoknak megfelelő kulturális referenciákat alkalmaznak, mely többek között a tartalom átformálásával valósul meg. Az 1905-ös változat és az adaptáció szerkezetét a médiaszövegelemzés módszertanával vizsgálom, mely alapján (1) az adaptáció cselekményére és (2) a műfaji sajátosságok megjelenésére, megjelenítésére kerül a hangsúly. A vizsgálat során várhatóan az is körvonalazódik, hogy a könnyűzenés színházi műfaj milyen tulajdonságok átvételével tud sikeres lenni mozgóképen.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

Vadász Márton (II. Néprajz BA): Társadalomnéprajzi vizsgálódások Váncsod református anyakönyveiben - eredmények és lehetőségek

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Előadásomban egy bihari falu - Váncsod - társadalomnéprajzi vizsgálatának eddigi eredményeit fogom bemutatni. Kutatásom célja levéltári és anyakönyvi források segítségével feltárni a falu társadalomszerkezetét és annak változásait a 18. század elejétől és a feudalizmus felbomlása (1848) között. Ennek első lépése az anyakönyvek vizsgálata, melynek segítségével betekintést nyerhetünk a születésszám alakulásába, a falu házassági kapcsolatrendszerébe, illetve az ezekhez kapcsolt társadalmi vonatkozásokba. Ezen felül bemutatom kutatásaim további lépéseit és irányait. Ki kívánok térni az újratelepülés kérdéskörére is; az eddigi kutatások során kevesen foglalkoztak az újratelepült Bihar vármegye lakosságának származásával és társadalmi összetételével, ezért Váncsod esetében vázlatosan ismertetem ezt a kérdéskört, illetve az ezekhez kapcsolódó kutatási lehetőségeket.

Nagy Gergő (II. Néprajz-Muzeológia BA): Álmosd településszerkezeti változásai a középkortól a jelen korig

Témavezető: Dr. Kavecsánszky Máté

Álmosd község a magyarországi Érmellékhez tartozó település. Belterületének szerkezeti változásai a középkortól a jelenkorig megfigyelhető. A környező települések pusztulásával a pusztai települések lakosságának egy részét felszívta. A hajdúk letelepítésével a település szerkezete a középkori viszonyokhoz képest jelentősen átalakult, majd ezt követően a török pusztítás, felszabadító háborúkat és járványokat követően a megfogyatkozott lakosság pótlására görögkatolikus románságot és ruszinokat telepítettek le a település K-i, ÉK-i felére a településen keresztül folyó Nagyrét-ér (Bagaméri-ér) túlsó felére. Ezek mellett más gazdasági szempontok miatt a településre izraelita és cigány lakosság költözött. Az új betelepülők minden esetben a település szélén, elszeparálva kaptak új „utcát” vagyis településrészt, (Oláhfalu, Jeruzsálemfalu etc.). Ezek mellett más gazdasági, társadalmi és természeti tényezők is irányították ezen településszerkezeti változások irányát, felépítését. Későbbiekben a településen további szerkezeti változások következtek be: Doberdó, Dózsa-telep, Újfalu vagy Újtelep. Ennek rövid áttekintését szeretném közre adni.

Papp Fruzsina (III. Anglisztika BA): “I am as God”: Gender-Based Oppression and Silencing in Koolhoven’s *Brimstone*, a Contemporary Revisionist Western

Témavezető: Dr. Bülgözdí Imola

In my presentation I analyse Martin Koolhoven’s movie titled *Brimstone*, with special focus on the issue of oppression and silencing. I use other contemporary movies and series that fit the genre of revisionist western to compare the representation of women in nineteenth-century America, on the Frontier, a remarkable phase of American history, which defined American

identity. The film expresses criticism of this identity and set of values through utilizing harsh abuse of religion and misinterpretation of Bible, which is used as a justification for domestic violence and the muting of women in both public and private spheres. The movie, as a revisionist western, also aims to criticise the traditional western, and thus the patriarchal order of society that westerns depict.

Kuszinger Rebeka (III. Anglisztika BA): Narrative Strategies in Ian McEwan's Fiction
Témavezető: Dr. Béneyi Tamás

In my presentation I analyse the narrative strategies of Ian McEwan's novels, the two works are *The Child in Time*, and *The Nutshell*. In *The Child in Time*, McEwan used non-linear narrative which depicts the mind of the protagonist, Stephen, and the way he heals after the loss of his daughter. The narrator of *Nutshell*, which can also be understood as a modern Hamlet narrative, is a foetus who tells the way how his mother, Trudy intends to kill, and does kill his husband, Claude with her lover, who is the brother of Claude. The center-motif of the two novels are child, and childhood which are shown by the narrative strategies.

Tóth Adél Imola (II. Anglisztika MA): Paths of Education in the Novels of Anne Brontë
Témavezető: Dr. Séllei Nóra

The focus of my research is the role of education, its vital role in shaping society as well as the obstacles that society puts in the way of the education process. I aim to present this through the novels of Anne Brontë, *Agnes Grey* (1847) and *The Tenant of Wildfell Hall* (1848). Both novels are concerned with the moral state of society, the reasons why it is immoral, and the potential solutions to its mistakes. Brontë points out that these problems are impossible to correct, as they are the results of gender roles and the expectations that are related to them. As an intriguing paradox, the task of reforming wrongs is expected from women in both novels (including governesses, wives and mothers), yet they are ignored in consequence of the afore-mentioned roles and expectations, thus the problems are bound to be recreated over and over again. *Agnes Grey* exhibits the roots of decay in multiple levels of society – children, parents, young adults – through an outsider's point of view, while *The Tenant of Wildfell Hall* shows how the corruption and imbalance of gender roles destroy even the idealized sphere of domestic life.

Balogh Iván Tamás (IV. Angol-Történelem osztatlan tanári): Forgotten American Indian Heroes in Country Music
Témavezető: Dr. Szathmári Judit

Throughout the history of the United States, American Indians have been deceived, murdered, relocated, and assimilated. Despite these atrocious events, the "Red Power" movement, partly inspired by the Civil Rights Movement, took hold in the 1960s and grew in the 1970s. The American Indian cause received support from one of the most unlikely allies imaginable: the American country music scene Johnny Cash's landmark *Bitter Tears: Ballads of the American Indians* album was released in 1964. Cash's tribute to and meditation on the Native American experience is groundbreaking in two ways: it was the first recording that purposefully addressed the American mainstream public in hope of awakening their consciousness so that they reconstitute their stance on American Indians by putting an end to the injustice their communities had to face. Secondly, it was released in a time when the trials and tribulations of American Indian communities were deliberately made invisible to society by the government through the policies of termination and relocation. "The Ballad of Ira Hayes" tells the story of Akimel O'odham tribe member Ira Hayes, the decorated hero of World War II. Cash navigates us through the milestones of Hayes's life: beginning with his early years with the Marine Corps, through becoming the national hero of Iwo Jima, to his

final days that he spent in obscurity. The song illuminates the prevailing societal and political problems of American Indian communities in the first half of the twentieth century, such as poverty, alcoholism, depression, exploitation, racism, and discrimination.

9:00 Természettudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Kalmár József – Nagy Jenő

Papp Vanda (IV. Biomérnök BSc): Szilika és szilika – biopolimer hibrid aerogélek szerkezetvizsgálata

Témavezető: Dr. Kéri Mónika

A szilika alapú aerogélek gyógyszerhordozó rendszerekként alkalmazhatók, melyet pórusos szerkezetüknek és széleskörű funkcionalizálhatóságuknak köszönhetnek. A gyógyszerhatóanyag leadás azonban jelentősen függ attól, hogy a porózus szerkezet hogyan viselkedik nedves közegben. Különböző módosítások, mint a zselatinnal történő hibridizáció, következtében deformálódik az aerogél szerkezete, hidrofil folyadékban duzzad, mely egy hangolható hatóanyag leadást eredményez. Ezen jelenségek alapos értelmezése érdekében elengedhetetlen a pórusszerkezet feltérképezése gáz és folyékony közegben egyaránt. Munkám során a zselatin bevitel következtében fellepő szerkezeti változásokat vizsgáltam, NMR spektroszkópiás, neutronszerkezetes és nitrogén gáz porozimetriás módszerek segítségével.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

Juhász Laura (III. PhD, Fizikai Tudományok Doktori Iskola): Hogyan hangolhatjuk a porózus arany nanorészecskék optikai tulajdonságait?

Témavezető: Dr. Cserhádi Csaba

A porózus arany nanorészecskék igen népszerűek kedvező felszín/térfogat arányuknak, valamint kiváló plazmonikai tulajdonságaiknak köszönhetően. Munkánk során porózus arany nanorészecskéket állítottunk elő, majd vontunk be különböző, vékony fém-oxid rétegekkel és vizsgáltuk ezen részecskék termikus stabilitását illetve optikai tulajdonságait. A különböző fém-oxid rétegek keverésével a nanorészecskék optikai tulajdonságait sikeresen tudtuk hangolni.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

Biró László (I. Fizikus MSc): Atomi átmenetek egypulzusú lézerkontrollja

Témavezető: Dr. Csehi András

Indirekt módon csatolt atomi állapotok közötti átmenetek kontrollja konstans frekvenciájú lézerpulzussal.

Pálkás Dóra Csilla (I. Vegyész MSc): Cisztein tartalmú tetrapeptidok Ni(II)-, Zn(II)- és Cd(II)-komplexei

Témavezető: Dr. Várnagy Katalin

Kutatásunkban A nikkel(II)-, cink(II)- és kadmium(II)ionok az élő szervezetekben gyakran tiolát-, imidazolát-, és karboxilátcsoportokhoz kötődve fejtik ki hatásukat. Ennek kapcsán a Debreceni Egyetem Bioszervetlen Kémiai Kutatócsoportjában intenzív kutatások folynak az eltérő koordinációs tulajdonságú, ciszteint és amelllett különböző helyzetekben hisztidint

és/vagy aszparaginsavat tartalmazó peptidek átmenetifém-komplexeinek oldategyensúlyi vizsgálatával kapcsolatban, melyek segítségével különböző biokémiai folyamatok modellezésére adódik lehetőség.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

9:00 Humántudományi szekció

Levezető elnök: Bihari Ildikó

Fehér Virág (VI. Biológia-Kémia osztatlan tanári): Projekt hatásvizsgálat ön- és társértékeléssel, tréninggel segítve és anélkül

Témavezető: Revákné Dr. Markóczi Ibolya

Kutatásunkban arra vállalkoztunk, hogy a Revákné (2013) által kifejlesztett ön- és társértékelő mérőeszközzel megvizsgáljuk egy hazai gimnáziumban, 9. évfolyamos tanulók által végzett egyéves tanórán kívüli természettudományos projekt hatását a tanulók személyiségfejlődésére. A vizsgálatot már 3 éve végezzük mindig más osztályokkal, de a kutatás alap kérdése azonos. Vizsgálatunkban egy általam összeállított önértékelő programot is bemutatok. A projekt hatását a tanulók személyiségfejlődésére önértékelő tréninggel és kontroll csoporttal is elvégeztük már több alkalommal. A mintaszám növelésével megbízhatóbb eredményeket várunk. A kontroll csoportnál nem alkalmaztunk tréningeket a méréseink során. Mértük a projekt hatását a mérőeszköz segítségével az önértékelő tréning előtt és után is, a kontroll csoport esetében pedig a projekt elején és végén. A tréning hatását a tanulói ön- és társértékelés egybevetésével igazoltuk. Egy olyan módszert mutatunk be, ahol nem azon van a hangsúly, hogy a tanulók pozitívabban vagy negatívabban ítélik meg egymás munkáját és fejlődését egy önértékelő tréning után, hanem azon, hogy önértékelésük realitásabb, avagy sem.

Nagy Ákos Imre (II. Szociálpolitika MSc): Alacsony iskolai végzettségű emberek munkaerőpiaci integrációs sémái az európai politikákban

Témavezető: Dr. Krémer Balázs

Az európai országok között lényeges különbségek figyelhetők meg a foglalkoztatottsági mutatókat tekintve. Legnagyobb különbségek az alacsony iskolai végzettségű egyének körében figyelhetők meg. Bizonyos országokban a középfokú iskolai végzettséggel rendelkező egyének foglalkoztatottsági rátája a felsőfokú végzettséggel rendelkezők szintjének felel meg. Kutatásom során azokat a tényezőket keresem a különböző országokon belül, amelyekkel magyarázhatóak a különbségek.

Doktor Andrea (II. Szociálpolitika MA): A felsőoktatásban tanuló hallgatók jövedelmi motivációi és várákozásai a munkaerőpiac elvárásaihoz igazítva

Témavezető: Dr. Mohácsi Márta Katalin

A hallgatók jövedelmi motivációival és várákozásaival több tanulmány és elemzés is foglalkozik. A motivációkutatás viszonylag egy új területnek számít, abból a szempontból, hogy számos tényező befolyásolhatja az egyént a felsőoktatásba történő jelentkezéskor. Ezzel szemben, ha a várákozást helyezzük vizsgálatunk fókuszába, akkor többnyire a jövedelemre és bevételre kaphatunk információkat. Legyen szó a korábbi vagy a mostani szakirodalmakról, egyaránt megtalálható bennük az a közös vélekedés, miszerint a diploma az anyagi előnyszerzés egyik eszköze, amely önmagában is bérelőnyt jelent, függetlenül attól, hogy az egyén a végzettségének megfelelő vagy eltérő szakmában helyezkedik el. Ez a

felfogás a mai napig releváns a kutatók körében és hallgatók többsége sem vitatja. Veroszta Zsuzsanna egy 2014-es tanulmányában a jövedelmi motivációt és várakozást kapcsolja össze egymással és olyan tényezőket sorakoztat fel, melyek ugyancsak meghatározóak lehetnek és befolyásolhatnak egy fiataalt. Kiemelte a kulturális tőke szerepét a családban, a felsőoktatási értékhatást, miszerint meghatározó lehet a jelentkező számára az adott felsőoktatási intézmény hírneve, elismertsége. A lehetőségek között szerepelt a beruházási hatás, hiszen a jövedelmi várakozásra a tanulmányi befektetések pozitívan hatnak. Végezetül pedig a szelekciós hatást sem lehet kizárni, mert a gazdasági-társadalmi háttér is nagyban alakíthatja az elképzeléseket. Természetesen az sem mindegy, hogy az egyén milyen szakra jelentkezik, ugyanis tudományterületenként eltérő jövedelemre számíthatnak a hallgatók a statisztikák szerint. Látható tehát, hogy nagyon sok tényező meghatározza, mind a motivációt, mind a várakozást, de legalább ugyanilyen mértékű a szerepe annak is, hogy az egyes diplomák elismertségét milyen kontextusba nézzük. Az anyagiak oldaláról vagy a társadalmi presztízs oldaláról. A kutatásom fókuszában a társadalomtudomány áll. Céлом kideríteni, hogy a hallgatók jövedelmi motivációira és várakozásaira az előbb említett szempontok közül hat-e valamelyik vagy esetleg teljesen más célok és értékek vezérlik a fiatalokat. Az egyetemi évek ugyanis meghatározó állomásként funkcionálnak a munkaerőpiacra történő kilépéskor.

Kukucska Zsuzsa (II. Szociálpolitika MA): Az egyetemisták partnerszelekcióját befolyásoló tényezők

Témavezető: Dr. Czibere Ibolya

Az előadás középpontjában az egyetemisták értékvilágának képzési szintek szerinti különbségei állnak. Ezen koncepción keresztül kerülnek bemutatásra párválasztási valamint párkapcsolati mintázataik. Fő vizsgálati szempontot az egyén kvalifikációja, mint kulturális tőkéjének forrása jelent. A kutatás kiindulópontja szerint az egyetemisták partnerszelekciójuk során az iskolai végzettséget homogámiára való törekvésként jelenítik meg. Ezenfelül párválasztást befolyásoló faktorként kerül bemutatásra az életkor, a lakóhely valamint az anyagi háttér. Továbbá a modernizáció hatásaira reagálva az ismerkedési helyszínek változásai, a kapcsolati formák pluralizálódása is. A konklúziók levonása érdekében, az előadásban vázolt elméletekre és a befolyásoló tényezők elemzésére fókuszcsoporthozos valamint interjúk kutatás reflektál, melyek eredményei által statikus különbségek figyelhetők meg az iskolai végzettségek szempontjából.

Papp Dávid (I. Munka- és szerveztlélektan MA): Az e-sport és hagyományos sportközvetítéseket követők összehasonlító vizsgálata sportnézői motivációjuk és attitűdjük mentén

Témavezetők: Dr. Csukonyi Csilla - Kurucz Győző

Előadásom az e-sport, illetőleg a tradicionális vagy fizikai sport nézőközönségét kívánja összehasonlítani motiváció és attitűd alapján. A vizsgálathoz a Motivational Scale for Sport Consumption (MSSC), valamint saját demográfiai, sportnézői érzés és attitűd kérdőív került felhasználásra. A hagyományos sportrajongók szignifikánsan magasabb értékeket értek el a legtöbb skálán. Azonban hasonlóság fedezhető fel a mintázatban a két sportnézői csoport között.

Oláh Eszter (II. Szociálpolitika MA): Alapjövedelem - Valódi megoldás vagy újabb keserű pirula?

Témavezető: Dr. Csoba Judit

Az adott gazdasági - társadalmi környezet számos kihívást támaszt az egyénnel szemben az automatizáció és a globalizáció jelenségkörén keresztül. A jelenlegi és jövőbeli munkaerőpiaci fejlődés nyomán elmosódhat a határ a hagyományos foglalkoztatás, a

független munkavégzés különböző formái és az új típusú atipikus foglalkoztatás között. Ezekre a problémákra nyújthat megoldást a feltétel nélküli alapjövedelem, mely juttatás nem kötődik jövedelemteszthez, tehát nem függ egyéni vagy családi jövedelemhelyzettől és nem igényel munkateljesítményt. A kutatás célja az alapjövedelem vizsgálata azon félelmek mentén, amelyek megakadályozzák bevezetését. A félelmek leginkább három markáns csoportba sorolhatóak be - a közgazdaságtani, morális és társadalmi alapú félelmek. Hiszen, ha rendelkezésre áll egy bizonyos keretösszeg az egyén életében, amelyet biztosan megkap, akkor kockázatvállalóbb lehet, mivel nem kell az alapvető szükségletek kielégítésén gondolkoznia. Amennyiben minimális anyagi biztonságra számíthatnak a társadalomban akkor az immateriális, nem anyagi jellegű értékek előtérbe kerülhetnek. Viszont éppen emiatt féltő, hogy az emberek ezen juttatás miatt felhagynának munkavégzésükkel. Az érvek és ellenérvek kereszttüzében vajon az alapjövedelem képes kilépni az utópisztikus elképzelésekből és valódi jóléti reformmá válni?

Korom Vivien (II. Egészségpszichológia MSc): Szülői stressz vizsgálata örökbefogadó és vérszerinti szülők körében

A gyermeknevelés során tapasztalt magas szülői stressz a család minden tagjára negatív hatással van, mind a fizikai, mind a pszichés jóllét szempontjából, ezért fontosnak tartom a szülői stressz és az azzal összefüggésben álló tényezők vizsgálatát. Kutatásomban az örökbefogadó és a vérszerinti szülők közötti eltérések feltárását tűztem ki célul, különös figyelmet fordítva a gyermeknevelés során megélt szülői stressz mértékére. Céлом volt továbbá feltárni, hogy a megélt szülői stressz milyen kapcsolatot mutat a társas támogatással, a szülői kompetenciával és a gyermekekkel kapcsolatos nehézségekkel, valamint a szülők demográfiai jellemzőivel.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

* * *

Köszönjük
a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottság
támogatását.

Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.; 4002 Debrecen Pf. 400.

www.hatvaniszakkoli.hu

hatvani@unideb.hu